

Regionens ägarstyrning av kommunala bolag

Granskning av ägarstyrning och uppsikt

Region Västerbotten

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
2. Inledning.....	4
2.1. Bakgrund.....	4
2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.3. Revisionskriterier.....	4
2.4. Genomförande	6
3. Granskningsresultat.....	7
3.1. Organisering, roller och ansvar	7
3.2. Formell styrning av bolagen	8
3.3. Dialog med bolagen	9
3.4. Regionstyrelsens förstärkta uppsiktsplikt.....	10
3.5. Återrapportering till fullmäktige	12
4. Sammanfattande bedömning.....	14
Bilaga 1; Sammanställning av ägarstyrning.....	16

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västerbotten granskat regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden i syfte att bedöma om styrelse och nämnd har säkerställt en ändamålsenlig ägarstyrning över regionens kommunala bolag.

Regionen är ägare av ett 20-tal kommunala aktiebolag. Några är helägda, andra är delägda. Det stora antalet bolag ställer krav på att regionen har en väl utvecklad ägarstyrning. Vi bedömer dock att styrelse och nämnd inte har säkerställt en ändamålsenlig ägarstyrning över bolagen.

Vi har bland annat noterat följande:

- ▶ Det är inte tillräckligt tydligt reglerat vilket ansvar som regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden har för ägarstyrningen. Av reglementen eller övriga styrdokument framgår inte vilka bolag som faller under styrelsens respektive nämndens ansvarsområde. Varken regionstyrelsen eller regionala utvecklingsnämnden har gett direktiv eller beslutat om hur ägarstyrningen ska vara organiserad i regionen. Inte heller förvaltningscheferna för styrelsen eller regionala utvecklingsnämnden har tagit några sådana beslut. På tjänstepersonsnivå hanteras ägarstyrningen informellt av en beredningsgrupp som leds av en samordnare. Gruppen har inte fått något formellt uppdrag. Under år 2021 har gruppen endast träffats sporadiskt.
- ▶ En huvuddel av bolagsordningarna uppfyller grundkraven i kommunallagen. För vissa bolag saknas dock uppgifter i bolagsordningarna om bolagens kommunala befogenheter vilket är ett krav enligt kommunallagen.
- ▶ Ägarstyrning ska enligt fullmäktiges direktiv ske i form av systematiska dialoger med bolagen. Vi noterar dock att de dialoger som genomförs främst handlar om att bolagen lämnar information om sin verksamhet och inte om ägarstyrning från regionen.
- ▶ Regionstyrelsens prövning av om verksamheterna i bolagen hade bedrivits i enlighet med de kommunala ändamålen och de kommunala befogenheterna år 2020 skedde enligt oss vid en för sen tidpunkt på året och underlagen för styrelsens prövning var i vissa fall bristfälliga.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi att:

- ▶ Regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden upprättar förslag till förtydligande av hur regionen ska styra och kontrollera sina bolag. Bland annat bör följande områden tydliggöras:
 - Vilket ansvar regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden har för ägarstyrningen av bolagen.
 - Ansvar och uppdrag för ägarstyrning på tjänstepersonsnivå.
 - Hur ägarstyrningen ska genomföras i praktiken.
- ▶ Regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden säkerställer en aktiv ägarstyrning i sina dialoger med bolagen.
- ▶ Regionstyrelsen utvecklar formerna för sin förstärkta uppsiktsplikt. Bland annat bör underlagen inför styrelsens bedömning av om verksamheten i bolagen har genomförts i enlighet med kommunala ändamål och kommunala befogenheter utvecklas och tidpunkten för styrelsens bedömning tidigareläggas.

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	4
2.1. Bakgrund	4
2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.3. Revisionskriterier	4
2.3.1. Kommunallagen	5
2.3.2. Aktiebolagslagen	5
2.3.3. Lag om kommunal bokföring och redovisning	5
2.3.4. SKRs principer för bolagsstyrning	6
2.4. Genomförande	6
3. Granskningsresultat	7
3.1. Organisering, roller och ansvar	7
3.1.1. Iakttagelser politisk nivå	7
3.1.2. Iakttagelser tjänstepersonsnivå	8
3.2. Formell styrning av bolagen	8
3.2.1. Iakttagelser reglering av styrning och kontroll över bolagen	8
3.2.2. Iakttagelser styrdokumentens beredning och följsamhet till kommunallagen	9
3.3. Dialog med bolagen	9
3.3.1. Iakttagelser - reglering av dialoger samt genomförda dialoger	9
3.4. Regionstyrelsens förstärkta uppsiktsplikt	10
3.4.1. Iakttagelser - reglering av uppsikt	11
3.4.2. Iakttagelser - styrelsens uppsikt över bolagen	11
3.5. Återrapportering till fullmäktige	12
3.5.1. Iakttagelser - reglering av återrapportering till fullmäktige	12
3.5.2. Iakttagelser återrapportering till fullmäktige 2021	12
4. Sammanfattande bedömning	14
Bilaga 1; Sammanställning av ägarstyrning	16

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Region Västerbotten är ägare i ett 20-tal kommunala aktiebolag. Några bolag är helägda, andra är delägda. I de delägda bolagen varierar ägarandelen från majoritetsäggande till att regionen endast äger en mindre andel av aktierna.

Enligt fullmäktiges reglemente ska regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden utöva ägarrollen för de bolag som "kan betraktas ha sin hemvist inom styrelsens respektive nämndens ansvarsområde". Vilka bolag som tillhör styrelsens eller nämndens ansvarsområden framgår inte av reglementet. Av reglementet framgår att styrelsen ska säkerställa ärendeberedning och kvalitet i beslutsunderlagen inför bildande av nya bolag eller vid nya delägarskap. Enligt kommunallagen har regionstyrelsen också uppsiktsplikt över bolagen.

Seminarier som revisorerna genomfört de senaste åren visar att ägarstyrningen i regionen varit eftersatt. I revisionsberättelsen för år 2019 och 2020 bedömde revisorerna att ägarstyrningen av bolagen var svagt utvecklad. Exempelvis var flera ägardirektiv och bolagsordningar inaktuella och i behov av revideringar. Revisorerna beslutade i sin revisionsplan för år 2021 att göra en fördjupad granskning av regionens ägarstyrning.

2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningens syfte är att bedöma om regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden säkerställt en ändamålsenlig ägarstyrning över regionens kommunala bolag. I granskningen ska följande revisionsfrågor besvaras.

1. Har regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden säkerställt en tillräcklig organisering samt roll- och ansvarsfördelning i regionen av ägarstyrningen?
2. Har regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden säkerställt en tillräcklig beredning inför fullmäktiges beslut om bolagsordningar, ägardirektiv, ägarpolicy med mera?
3. Har regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden säkerställt en tillräcklig dialog med bolagen?
4. Har regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning och återrapportering av verksamheten och ekonomin i bolagen?
5. Har regionstyrelsen säkerställt att den förstärkta uppsiktsplikten uppfylls?

Granskningen har avgränsats till följande bolag: Länstrafiken i Västerbotten AB (100 %), Norrtåg AB (25 %), AC-Net Internservice (51 %), AC-Net Externservice (51 %), Västerbottensteatern (60 %) och Västerbottens Museum (40 %). Revisionsfråga 2 ovan omfattar dock samtliga bolag som återfinns i regionens organisationsskiss över koncernen och där regionen äger minst 16%. I tid har granskningen avgränsats främst till år 2021.

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen för analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna kan hämtas från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer beslutade av fullmäktige. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning. Nedan redogör vi kortfattat för de huvudsakliga revisionskriterier som använts.

2.3.1. Kommunallagen

Kommunala bolag helägda och delägda

10 kap. 3 §: Om en kommun eller ett landsting med stöd av 1 § lämnar över skötseln av en kommunal angelägenhet till ett *helägt* kommunalt bolag, ska fullmäktige;

- ▶ fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten,
- ▶ se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen,
- ▶ utse samtliga styrelseledamöter,
- ▶ se till att det anges i bolagsordningen att fullmäktige får ta ställning till sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan de fattas,
- ▶ utse minst en lekmannarevisor

10 kap. 4 §: Innan skötseln av en kommunal angelägenhet lämnas över till ett *delägt* kommunalt bolag, ska fullmäktige se till att bolaget blir bundet av de villkor som avses i 3 § i en omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt.

Enligt 6 kap 10 § ska styrelsen vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i ovanstående paragrafer är uppfyllda i fråga om aktiebolag.

Regionstyrelsens uppsiktsplikt

Enligt 6 kap 1 § ska styrelsen leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter och ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i hel- och delägda kommunala bolag.

Enligt 6 kap 9 § ska styrelsen i årliga beslut för varje helägt och delägt bolag pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Kommunallagen är en ramlag och förarbetena ger inga tydliga anvisningar om innehållet i uppsikten. Detta innebär att det är upp till regionen att utforma uppsiktspliktens innehåll och hur den ska genomföras i praktiken.

2.3.2. Aktiebolagslagen

Enligt 7 kap. 1 § utövas aktieägares lagstadgade inflytande i bolaget vid bolagsstämman, som är bolagets högsta beslutande organ. Av 8 kap. 41 § följer att bolagets aktieägare endast genom beslut på bolagsstämman kan ge bindande ägardirektiv till bolaget.

2.3.3. Lag om kommunal bokföring och redovisning

2:5 § Med kommunalt koncernföretag avses en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier regionen har ett varaktigt betydande inflytande. Regioner kan utöva ett sådant inflytande själva eller tillsammans med ett eller flera kommunala koncernföretag. Betydande inflytande ska anses finnas vid ett innehav av minst tjugo procent av rösterna i en juridisk persons beslutande organ, om inte annat framgår av omständigheterna.

Om inflytandet inte är betydande ska den juridiska personen ändå anses vara ett kommunalt koncernföretag om den har särskild betydelse för regionens verksamhet eller ekonomi.

9:14-15 §§ En upplysning ska lämnas om vilka kommunala koncernföretag som ingår i den kommunala koncernen och på vilken grund de anses vara sådana företag. Eventuella företag där

regionen har ägarintresse men som inte klassificerats som kommunalt koncernföretag bör också redovisas.

2.3.4. SKRs principer för bolagsstyrning

SKR:s principer för bolagsstyrning kan fungera som en utgångspunkt och vägledning för regionerna för hur de kan utforma ägarstyrningen. I principerna anges bla följande när det gäller ägarroll och principer för ägarstyrning.

Ägarroll

Regionen kan utöva sitt ägande på olika sätt men det är viktigt att tydliggöra vilket organ som ska utöva ägarrollen. Det finns två huvudsakliga modeller för vilket organ som utövar ägarrollen:

- ▶ Ägarrollen kan utövas av regionstyrelsen, eventuellt genom ett ägarutskott.
- ▶ Ägarrollen kan utövas genom styrelsen i ett kommunalt holdingbolag.

Fullmäktige ska bestämma om regionstyrelsen eller, i förekommande fall, moderbolagets styrelse ska utöva ägarrollen eller om ägarrollen ska delas mellan dem. Det viktigaste är att ha en klar uppfattning om vem som ska utöva ägarrollen eller hur ägarrollens olika delar ska fördelas, exempelvis så att styrelsen utövar den strategiska ägarrollen och holdingbolaget den operativa och finansiella ägarrollen.

Principer för ägarstyrning

Ägaridé: Konkret betyder detta att fullmäktige fastställer de politiska mål man vill att företagen ska uppnå och att dessa kommuniceras med företagens styrelser och Vd:ar. Grundläggande är att man inom regionen klarar ut vad man vill med sitt engagemang i verksamheten, dvs ägaridén.

Bolagspolicy: Handlar om rollfördelning mellan region och företag. Konkret omfattas frågor av typen; 'Hur ska kommunnytta balanseras mot företagsnytta?', 'Vilka beslut skall underställas kommunfullmäktige?' och 'Vilka funktioner och policys ska samordnas mellan kommun och företag?'

Planerings- och uppföljningssystem: Ska samspelet mellan region och företagen fungera krävs att det etableras arenor för dialog och att beslutsprocessen i regionen koordineras med beslutsprocessen i bolagen. Avgörande för en god styrning är dock en aktiv dialog mellan regionen och bolagen. Det krävs därför informell styrning i form av dialog mellan regionen och bolagen.

2.4. Genomförande

Granskningen har genomförts genom dokumentanalys och intervjuer. Följande funktioner har intervjuats:

- ▶ VD i AC-Net Internservice, AC-Net Externservice, Länstrafiken, Norrtåg, Västerbottens Museum, Västerbottensteatern.
- ▶ Samordnare för ägarstyrningen i regionstyrelsens förvaltning (ingår i beredningsgrupp för ägarstyrningsfrågor).
- ▶ Regionjurist (ingår i beredningsgrupp för ägarstyrningsfrågor).
- ▶ Verksamhetsutvecklare regionala utvecklingsförvaltningen (ingår i beredningsgrupp för ägarstyrningsfrågor).
- ▶ Regiondirektör.
- ▶ Presidier för regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden.

3. Granskningsresultat

3.1. Organisering, roller och ansvar

Vi har granskat om regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden har säkerställt en tillräcklig organisering samt roll- och ansvarsfördelning av ägarstyrningen.

3.1.1. Iakttagelser politisk nivå

I styrelsens och regionala utvecklingsnämndens reglementen (RF juni 2021 respektive april 2020) har ansvaret för ägarstyrningen formulerats på ett identiskt sätt. Se tabell nedan.

Regionstyrelsen ska:	Regionala utvecklingsnämnden ska:
Fatta övergripande strategiska beslut som berör flera nämnder och/eller bolag.	
Styrelsen utövar ägarrollen för regionen <i>i de bolag som kan betraktas ha sin hemvist inom styrelsens ansvarsområde</i> utifrån det i bolagsordningen fastställda verksamhetsändamålet. Det medför att styrelsen för dessbolag ska:	Nämnden utövar ägarrollen för regionen <i>i de bolag som kan betraktas ha sin hemvist inom nämndens ansvarsområde</i> utifrån det i bolagsordningen fastställda kommunala ändamålet. Det medför att nämnden för dessa bolag ska:
1. Organisera och genomföra ägarstyrning med syfte att tillvarata Region Västerbottens ägarintressen i bolagen i enlighet med bolagsordningarna. 2. Ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i bolagen, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda ägardirektiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för regionen 3. Vid behov tillse att ägardirektiv uppdateras och ägaravtal upprättas och uppdateras 4. Säkerställa genomförandet av systematiskt och dokumenterat ägarsamråd med bolagens styrelser och en ändamålsenlig ägardialog med övriga delägare 5. Svara för att tillvarata regionens ägarintressen vid bolagsstämmor och andra likartade sammanträden.	1. Organisera och genomföra ägarstyrning med syfte att tillvarata Region Västerbottens ägarintressen i bolagen i enlighet med bolagsordningarna 2. Ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i bolagen främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda ägardirektiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för regionen 3. Vid behov tillse att ägardirektiv uppdateras och ägaravtal upprättas och uppdateras 4. Säkerställa genomförandet av systematiskt och dokumenterat ägarsamråd med bolagens styrelser och en ändamålsenlig ägardialog med övriga delägare 5. Svara för att tillvarata regionens ägarintressen vid bolagsstämmor och andra likartade sammanträden.

Av reglementen eller övriga styrdokument som vi granskat framgår inte vilka bolag som faller under styrelsens respektive nämndens ansvarsområde. I detta sammanhang kan dock nämnas att regionala utvecklingsnämnden i sina tertiärrapporter 2021 själva har angivit att de ansvarar för 15¹ bolag. Styrelsen har inte uttalat vilka bolag de ansvarar för.

Vid intervjuer bekräftas att fördelning av ansvaret mellan styrelse och nämnd inte har fastställts och intervjuade uppger att uppgifter som rör ägarstyrning i bolagen i praktiken fördelas utifrån sakområdesanknytning. Det uppges dock finnas några bolag där kopplingen till styrelsens eller nämndens verksamhetsområde inte är helt tydlig.

Vi noterar i övrigt att det i Hälso- och sjukvårdsnämndens reglemente (RF juni 2019) framgår att även denna nämnd har tilldelats ett visst ansvar när det gäller ägarstyrning och uppsikt. Nämnden ska bla:

¹ Länstrafiken i Västerbotten AB, AB Transitio, AC-Net Internservice AB, AC-Net Externservice AB, Bussgods i Norr AB, Norrlandsoperan AB, Norrtåg AB, Västerbottensteatern AB, Skogs- och samemuseet i Lycksele AB, Skellefteå Museum AB, Västerbottens museum AB, Norrbottenbanan AB, Almi Företagspartner Nord AB, Umeå Biotech Incubator AB, Uminova Innovation AB.

- ▶ Säkerställa en systematisk och dokumenterad dialog med de bolag som verkar inom nämndens ansvarsområde.
- ▶ Inom ramen för nämndens ansvarsområde bistå styrelsen i ärendeberedningen inför fullgörande av styrelsens uppsiktsplikt av bolag.

Vi har dock uppfattat att hälso- och sjukvårdsnämnden i dagsläget inte fullgör några uppgifter när det gäller ägarstyrning/uppsikt.

3.1.2. Iakttagelser tjänstepersonsnivå

Varken styrelsen, nämnden eller deras förvaltningschefer har beslutat hur ägarstyrningen ska organiseras i regionen. Det finns inte någon dokumenterad organisation eller ansvarsbeskrivning för ägarstyrning på tjänstepersonsnivå.

Det finns en beredningsgrupp för ägarstyrningsfrågor som består av:

- ▶ Verksamhetsutvecklare regionala utvecklingsförvaltningen.
- ▶ Stabschef, regionala utvecklingsförvaltningen.
- ▶ Controller, ekonomifunktionen, regionstyrelseförvaltningen.
- ▶ Enhetschef juridik och säkerhet, regionstyrelseförvaltningen.
- ▶ Jurist på enheten för juridik och säkerhet, regionstyrelseförvaltningen.
- ▶ Samordnande för ägarstyrningsfrågor tillika jurist på enheten för juridik och säkerhet, regionstyrelseförvaltningen.

Av intervjuer framgår att beredningsgruppens sammansättning är informell. Gruppens arbete samordnas och sammankallas av den jurist som anställdes i juni 2020 som samordnande för ägarstyrningsfrågor. Gruppen har under år 2021 endast träffats sporadiskt men från och med år 2022 uppges avsikten vara att gruppen ska träffas regelbundet var tredje vecka. Samordnaren är den enda tjänsteperson som är anställd för att på heltid arbeta med ägarstyrningsfrågor. Övriga tjänstepersoner har åtagit sig att arbeta med dessa frågor som en del i sina ordinarie tjänster.

3.2. Formell styrning av bolagen

Vi har granskat om regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden i samband med sin beredning av de formella styrdokumentet för bolagen har säkerställt en tillräcklig styrning och kontroll över bolagen. Vi har även granskat om dokumenten är aktuella och fastställda av fullmäktige samt om kommunallagens krav uppfylls.

3.2.1. Iakttagelser reglering av styrning och kontroll över bolagen

Övergripande principer för ägarstyrning har reglerats i *Ägarpolicy* och i *Generellt ägardirektiv för Region Västerbottens bolag*. Båda dokumenten har fastställts av fullmäktige i april 2020.

I *Ägarpolicy* anges att dokumentet omfattar de hel-/majoritetsägda bolagen, samt även de delägda bolagen i rimlig omfattning "med hänsyn till ägarandel och omständigheter i övrigt". Ur *policy* noterar vi särskilt att:

- ▶ Ägarstyrningen ska ta utgångspunkt i de mål, strategier och värderingar som uttrycks i regionplanen och fullmäktiges policy.
- ▶ Formell ägarstyrning sker genom bolagsordning, generella och bolagsspecifika ägardirektiv och, vid delägarskap, aktieägaravtal.
- ▶ Informell styrning sker i form av återkommande och systematiska samråd och ägardialoger.

I protokoll från fullmäktiges beslut om *Generellt ägardirektiv för Region Västerbottens bolag* anges att det generella ägardirektivet omfattar samtliga hel- och majoritetsägda bolag. Ur direktivet noterar vi särskilt att:

- ▶ Bolagen ska bidra till regionens vision och värdegrund, samt känna till och följa de policys som fullmäktige fastställt.
- ▶ Bolagens budgetprocess, rapportering av verksamhet och ekonomi samt styrelsearbete ska planeras och anpassas till Region Västerbottens budget-, uppföljnings- och verksamhetsplanprocesser. Detta gäller hel- och majoritetsägda bolag, men ska i möjligaste mån även gälla för minoritetsägda bolag.
- ▶ Det generella ägardirektivet ska formellt antas av bolagsstämman i respektive bolag.

3.2.2. Iakttagelser styrdokumentens beredning och följsamhet till kommunallagen

Våra iakttagelser kring regionstyrelsens beredning och följsamheten till kommunallagens krav sammanfattas i nedanstående tabell. Granskningen omfattar de bolag som ingår i regionens organisationsskiss över koncernen (se bilaga 1 för detaljerad sammanställning).

Är styrdokumentet fastställt av fullmäktige?	Regionfullmäktige har fastställt bolagsordning och ägardirektiv för de flesta bolag. Några bolagsordningar har behandlats av dåvarande region- respektive landstingsfullmäktige. Ägardirektiv saknas för Science Park.
Är ägarens direktiv fastställt av bolagsstämman?	Bolagsspecifika ägardirektiv och bolagsordningar har fastställts på bolagsstämmor i majoriteten av bolagen. Stämman i Science Park har antagit bolagsordning men inte ägardirektiv. Samtliga hel- och majoritetsägda bolag (med undantag för Bussgods) har även fastställt det generella ägardirektivet på bolagsstämma.
Anges kommunalt ändamål och bolagets befogenheter i bolagsordning?	De kommunala ändamålen anges i samtliga bolagsordningar. De kommunala befogenheterna anges i samtliga bolagsordningar förutom Länstrafiken, Norrbottenbanan och Norrtåg.
Har fullmäktige utsett styrelseledamöter och lekmannarevisorer?	Fullmäktige har utsett styrelseledamöter i samtliga bolag. Fullmäktige har även utsett lekmannarevisorer i bolagen där så ska ske. Vi noterar dock att det för Uminova Innovation och Umeå Biotech inte har reglerats om, och i så fall av vem, lekmannarevisorer ska utses. Vidare har inte bolagsordningen i Science Park uppdaterats efter fullmäktiges beslut att som minoritetsägare inte utse lekmannarevisorer.
Har fullmäktige garanterats rätt att ta ställning innan principiella beslut fattas i bolagen?	I bolagsordningarna har det för samtliga bolag reglerats att fullmäktige har rätt att ta ställning innan principiella beslut fattas i bolagen.

3.3. Dialog med bolagen

Vi har granskat om regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden har säkerställt en tillräcklig dialog med bolagen.

3.3.1. Iakttagelser - reglering av dialoger samt genomförda dialoger

Som tidigare nämnts framgår av reglementen att såväl styrelse som nämnd ansvarar för systematiska och dokumenterade *ägarsamråd med bolagens styrelser* och en ändamålsenlig *ägardialog* med övriga delägare.

I ägardirektiv för bolagen i vårt urval regleras i olika omfattning hur dialoger (i direktiven kallat ägarråd/ägarsamråd/ägardialog) ska ske. Vi har efterfrågat minnesanteckningar från det senaste årets dialoger och sammanställt våra iakttagelser kring hur dialoger reglerats och faktiskt genomförts nedan.

- ▶ Dialog har under år 2021 genomförts med samtliga bolag i vårt urval med undantag för Länstrafiken där det inte heller har reglerats att detta ska ske. Vi noterar dock följande:
 - Länstrafiken har haft en återkommande informationspunkt på kollektivtrafikutskottets sammanträden under år 2021 och en gemensam strategidag för Länstrafiken och utskottet har även anordnats.
 - I ett bolag (Norrtåg) har endast ett möte hållits medan det reglerats att två möten ska hållas under året.
- ▶ Ägarna har i låg utsträckning i direktiv specificerat innehåll i, och syfte med, dialoger. Ofta överlämnas till bolagen att sammankalla och att informera om verksamheten utifrån övergripande områden. Den information som faktiskt lämnats vid mötena följer i viss utsträckning de av ägarna angivna områdena.
- ▶ Minst två förtroendevalda representanter från regionen har deltagit vid dialogerna, vilket är i enlighet med direktiv där sådana lämnats. Vi kan dock inte bekräfta att dessa formellt har utsetts till ägarens representanter.

Vi noterar vidare att regionstyrelsen i februari 2021 har antagit *Riktlinje för regionstyrelsens uppsikt* samt *Plan för regionstyrelsens uppsiktsplikt 2021*. Av styrelsens riktlinje framgår att Regionala utvecklingsnämnden som en del i den löpande uppsikten ska genomföra dialogmöten med de bolag som verkar inom nämndens ansvarsområden. Skriftlig återrapport från dessa dialogmöten ska delges regionstyrelsen. I planen anges att styrelsens arbetsutskott ska hålla dialogmöte med ett bolag (Science Park i Umeå AB, 40 %). Dialogmötet ska återrapporteras till styrelsen.

Regionala utvecklingsnämnden har i september, oktober och december 2021 genomfört bolagsdialog med 12 av regionens bolag. Som underlag vid nämndens bolagsdialoger ligger ett flertal dokumenterade underlag för respektive bolag exempelvis;

- ▶ Beskrivning av bolagets förutsättningar på kort och lång sikt
- ▶ Ägardirektiv, bolagsordning
- ▶ Delårsrapport 2021, årsredovisning 2020
- ▶ Lekmannarevisionens granskning 2020
- ▶ Internkontrollplan
- ▶ Verksamhetsplan
- ▶ Bolagsrapport Kommunala ändamålet
- ▶ Måldokument

Granskningen visar att regionstyrelsen inte har genomfört dialog med något bolag under år 2021.

Vid intervjuer med företrädare för bolagen i vårt urval har bla följande framkommit när det gäller dialogmötena med nämnden.

- ▶ Den avsatta tiden för dialogmötena upplevs vara för kort, ca 20 minuter.
- ▶ Mötena kännetecknas snarare av information och envägskommunikation från bolagets sida än av dialog med ägaren.
- ▶ De skriftliga underlag som bolagen ska översända till ägaren inför dialogmötena är till viss del samma dokument som ska översändas vid andra tillfällen under året tex inför ägardialoger och årsredovisning.

Vid intervjuer framkommer också att avsaknaden av ett tydligt ansvar för ägarstyrningen på tjänstepersonnivå gör att det saknas löpande dialog och samordning mellan ledande tjänstepersoner i bolagen och regionen. Sådan typ av dialog och samordning efterfrågas av bolagens representanter.

3.4. Regionstyrelsens förstärkta uppsiktsplikt

Vi har granskat om styrelsen har säkerställt att den förstärkta uppsiktsplikten uppfylls.

3.4.1. Iakttagelser - reglering av uppsikt

Regionstyrelsens uppsiktsplikt är reglerad i kommunallagen. Som tidigare nämnts (avsnitt 3.1.1) har fullmäktige i reglemente givit såväl styrelsen som regionala utvecklingsnämnden i uppdrag att "ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i bolagen främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda ägardirektiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för regionen".

Via fullmäktiges bolagsordningar och ägardirektiv har bolagen formellt bundits att överlämna information till regionen. Regionstyrelsen har därutöver, för att fullgöra sin uppsiktsplikt, i *Riktlinje för regionstyrelsens uppsikt* beslutat vilken information som ska inhämtas från bolagen.

Fullmäktige har i *generella ägardirektiv* beslutat att hel- och majoritetsägda bolag i sina årsredovisningar, eller i särskild bolagsstyrningsrapport, årligen ska lämna information om följande till regionstyrelsen:

1. hur verksamheten bedrivits i enlighet med kommunalt ändamål/befogenhet,
2. eventuella frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som överlämnats till fullmäktige att ta ställning till,
3. utvärderingen av styrelse och vd:s arbete, och om ledamot/vd haft uppdrag/intresse i företag som bolaget haft affärsförbindelser med eller som är verksamt i samma bransch,
4. hur den interna kontrollen och riskhanteringen är organiserad och har fungerat,
5. samarbetet med revisorer och lekmannarevisorer

Vår granskning av ägardirektiv för respektive bolag visar att det i dessa är skillnad på vilken information som efterfrågas från de olika bolagen. För vissa bolag efterfrågas enbart årsbokslut och förvaltningsberättelse medan det för andra bolag även efterfrågas styrelseprotokoll mfl handlingar.

Enligt styrelsens *Riktlinje för regionstyrelsens uppsikt* bör följande underlag från bolagen ligga till grund för den årliga prövningen:

- ▶ Bolagsordning och ägardirektiv.
- ▶ Årsredovisning och delårsrapporter.
- ▶ Protokoll från styrelsemöten och bolagsstämmor.
- ▶ Rapporter från bolagets revisorer och lekmannarevisorer.
- ▶ Analys från ledningsstabens beredningsgrupp för ägarstyrningsfrågor.
- ▶ Anteckningar från dialogmöten med bolagets ledning.
- ▶ Yttrande från bolagets ledning (separat, i bolagsstyrningsrapport eller i årsredovisningen).

I planen för 2021 anges även att 12 bolag ska lämna "skriftlig uppföljning" till regionstyrelsen. Det framgår inte vad den skriftliga uppföljningen ska omfatta eller när den ska lämnas till styrelsen. Av styrelsens riktlinje och plan framgår inte heller när i tid den årliga prövningen ska ske.

Vi noterar i övrigt att styrelsen i februari 2021 givit regiondirektören i uppdrag att strukturera upp processen med uppsiktsplikten över bolagen. I september 2021 informeras styrelsen om att arbetsutskottet fått återkoppling från regiondirektören på detta uppdrag. Av styrelsens protokoll framgår att årshjul och struktur för uppsikten har upprättats samt att processbeskrivning ska vidareutvecklas. Styrelsen beslutade att lägga informationen till handlingarna.

3.4.2. Iakttagelser - styrelsens uppsikt över bolagen

Styrelsen har i juni och september 2021 beslutat om årlig prövning av bolagens ändamål och verksamhet för år 2020. Styrelsens beslut i juni och september omfattar sammanlagt 18 bolag.

Styrelsen beslutar i juni 2021 att 11 av bolagen har bedrivit verksamheten på ett sätt som varit förenligt med de av ägaren fastställda kommunala ändamålen för verksamheten och i enlighet med de

kommunala befogenheter som gällt för bolagens verksamhet under år 2020. Ett beslut fattas för samtliga bolag. Beslutet delges fullmäktige.

Till grund för styrelsens prövning av bolagen i juni 2021 ligger en tjänsteskrivelse (från ledningsstabens beredningsgrupp för ägarstyrningsfrågor) innehållande en kortfattad information om respektive bolags följsamhet till ändamål och befogenheter. Noterbart är att underlagen för regionstyrelsens prövning skiljer sig mellan bolagen. Prövningen grundar sig ibland på bolagens egna bedömningar i årsredovisningarna och ibland på revisorns och i något fall lekmannarevisorns granskning. I några fall ligger bolagsstyrelsens protokoll till grund för prövningen och regionstyrelsens bedömning. Vi noterar att inga dokumenterade underlag från bolagen finns som beslutsunderlag vid styrelsens prövning (jmf styrelsens riktlinje i avsnitt 3.5.1).

I september 2021 beslutade styrelsen om årlig prövning för ytterligare sju bolag. Vi noterar här att styrelsens beslut även omfattar ett bolag (Samtrafiken i Sverige AB, 2,1 %) som inte omnämns i regionens organisationsskiss. Styrelsens beslut omfattar dock inte ett av de bolag som finns i organisationsskissen (Landstingens ömsesidiga försäkringsbolag, 2,7 %).

Styrelsen beslutar vid septembermötet att tre av bolagen, bla AC-Net Internservice och AC-Net Externservice inte har inkommit med underlag som möjliggjort prövning av om bolaget bedrivit verksamheten i enlighet med de kommunala ändamålen och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Styrelsen beslutar att föreslå fullmäktige att:

- ▶ RUN får i uppdrag att utreda frågan om behovet av två AC-Net bolag, verka för en kvalitetshöjning av bolagets styrelseprotokoll samt att säkerställa att bolaget fullföljer kravet i befintligt ägardirektiv om att själv pröva om bolagets verksamhet varit förenlig med de kommunala ändamålen och bedrivits inom de kommunala befogenheterna.
- ▶ Ägarombudet i Uminova Innovation får i uppdrag att i dialog med bolaget klargöra vilken information som regionen behöver för att kunna genomföra sina skyldigheter enligt lag.

Vi noterar vidare att styrelsen i oktober och december 2021 tagit del av regionala utvecklingsnämndens återrapport från genomförd bolagsdialog med åtta av regionens bolag. En mängd dokumenterade underlag från bolagen ligger som underlag i detta ärende. Styrelsen beslutar att informationen är delgiven.

Styrelsen har i december 2021 behandlat skriftlig redovisning från Science Park i Umeå. Styrelsen beslutar att bolagets redovisning läggs till handlingarna och att inga ytterligare uppföljningar eller rekommendationer är aktuella.

3.5. Återrapportering till fullmäktige

Vi har granskat om regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden har säkerställt en tillräcklig uppföljning och återrapportering till fullmäktige av verksamheten och ekonomin i bolagen.

3.5.1. Iakttagelser - reglering av återrapportering till fullmäktige

Som tidigare nämnts har fullmäktige i *Ägarpolicy* samt *Generellt ägardirektiv för Region Västerbottens bolag* reglerat att bolagens rapportering av verksamhet och ekonomi samt styrelsearbete ska planeras och anpassas till regionens motsvarande processer, vilket innebär att uppföljning mot regionplanen ska ske i årsredovisning samt tertialrapporter per april och augusti.

3.5.2. Iakttagelser återrapportering till fullmäktige 2021

I regionens årsredovisning 2020 (RF april 2021) återfinns i förvaltningsberättelsen en skiss över regionkoncernen vilken omfattar de juridiska personer som regionen själva har definierat som koncernbolag. Koncernen omfattar enligt denna skiss omfattar 18 hel- och delägda bolag, tre stiftelser, två kommunalförbund och en ekonomisk förening. Vi noterar att regionens ägarandel i några av

dessa juridiska personer är mycket små och det är oklart på vilka grunder dessa anses vara koncernföretag dvs bolag där regionen har ett varaktigt betydande inflytande över bolagets verksamhet, mål och strategier. Vi har även under granskningens genomförande uppmärksammat ett ytterligare bolag som inte återfinns i denna organisationsskiss.

Vidare innehåller årsredovisningen information om hel- och delägda bolags uppgifter och ändamål. Information om väsentliga händelser återfinns för 12 bolag. Måluppfyllelsen för Länstrafikens verksamhetsmål kommenteras. I övrigt finns ingen information om måluppfyllelse eller det ekonomiska utfallet för bolagen i årsredovisningen.

Regionens tertialrapport per augusti 2021 (RF nov 2021) innehåller information om 17 bolags uppgifter, ändamål och i vissa fall ägarförhållanden. Rapporten innehåller även information om väsentliga händelser för 12 bolag. Rapporten innehåller ingen prognos av måluppfyllelse för verksamhetsmålen eller det ekonomiska utfallet.

Vid våra intervjuer bekräftas att styrning och uppföljning av bolagens verksamhet inte inkluderas i den ordinarie styr- och uppföljningsprocessen av regionens övriga verksamheter. Frågan har vid något tillfälle lyfts och diskuterats bland tjänstepersoner men uppges sedan ha "runnit ut i sanden". Orsaken uppges främst vara oklarheter kring vem som ansvarar för uppföljning av bolagen. Den ekonomiska uppföljningen av bolagen samordnas dock tidsmässigt med regionens.

Vi noterar dock att regionala utvecklingsnämndens delårsrapporter per april och augusti 2021 har utgjort underlag vid fullmäktiges behandling av regionens delårsrapporter. Nämndens tertialrapporter per april och augusti innehåller:

- ▶ Övergripande analys för 12 av bolagens ekonomiska utfall för de inledande månaderna (april) samt årsprognos (augusti).
- ▶ Information om väsentliga händelser i 12 av de totalt 15 bolag som nämnden enligt rapporten anser faller under deras ansvarsområde.

4. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden inte har säkerställt en ändamålsenlig ägarstyrning över regionens kommunala bolag. Bedömningen grundar sig på nedanstående.

Revisionsfråga	Bedömning
Har regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden säkerställt en tillräcklig organisering samt roll- och ansvarsfördelning i regionen av ägarstyrningen?	Nej. Ägarroll och ansvar är enligt reglementen delat mellan styrelse och nämnder men det framgår inte vilka bolag som faller under styrelsens respektive nämndernas ansvarsområden. Varken regionstyrelsen, regionala utvecklingsnämnden eller deras förvaltningschefer har beslutat om hur ägarstyrningen ska vara organiserad i regionen. På tjänstepersonnivå finns en samordnare med ansvar för ägarfrågor. I övrigt är det praktiska arbetet på tjänstepersonnivå informellt organiserat, dvs ansvar, roller och organisering har inte tydliggjorts. En beredningsgrupp bestående av samordnaren och ca fem ytterligare tjänstepersoner har åtagit sig samordna och bereda ägarfrågorna. Intervjuer och våra granskningsiakttagelser bekräftar att ansvars- och rollfördelningen inte är tydlig.
Har regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden säkerställt en tillräcklig beredning inför fullmäktiges beslut om bolagsordningar, ägardirektiv, ägarpolicy med mera?	Delvis. Det kommunala ändamålet anges i samtliga bolagsordningar. Fullmäktige har genom skrivning i bolagsordningarna även garanterats rätt att ta ställning innan principiella beslut fattas i bolagen och fullmäktige har utsett styrelseledamöter och lekman-narevisorer i samtliga bolag där så ska ske. I några av bolagsordningarna saknas uppgifter om de kommunala befogenheterna vilket är ett krav enligt kommunallagen.
Har regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden säkerställt en tillräcklig dialog med bolagen?	Nej. Enligt fullmäktiges ägarpolicy ska informell styrning över bolagen ske i form av återkommande och systematiska samråd och ägardialoger. Styrelsen och nämnden har dock i låg utsträckning säkerställt att formerna för dialoger reglerats på ett tydligt vis. Vi kan inte heller styrka att informell ägarstyrning sker vid dessa dialoger. Ofta överlämnas till bolagen att sammankalla och informera om verksamheten utifrån övergripande områden. Regionala utvecklingsnämnden har under året även genomfört så kallade dialogmöten med 12 av regionens bolag. Vi har dock uppfattat att dessa dialoger syftar till att inhämta information från bolagen, inte att via dialog utöva informell styrning över bolaget.
Framgår det av årsredovisningen hur den kommunala koncernen är indelad? Har regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning och återrapportering till fullmäktige av verksamheten och ekonomin i bolagen?	Nej. I organisationsskiss i regionens årsredovisning 2020 återfinns ett flertal juridiska personer som regionen har definierat som koncernbolag. Vi kan inte bekräfta att denna är komplett och aktuell. Vi noterar att regionens ägarandel i några av de juridiska personerna är mycket små och det är oklart om regionen kan anses ha ett varaktigt betydande inflytande över samtliga bolags verksamhet, mål och strategier. Vi bedömer att styrelsen och nämnden inte har säkerställt att bolagens rapportering till fullo anpassas till regionens processer för rapportering av verksamhet och ekonomi, vilket ska ske enligt

	fullmäktiges direktiv. Fullmäktige har i samband med behandling av regionens tertialrapporter 2021 delgivits nämndens tertialrapporter, vilka innehåller information om väsentliga händelser samt ekonomisk prognos för 12 av regionens bolag.
Har regionstyrelsen säkerställt att den förstärkta uppsiktsplikten uppfylls?	Nej. Regionstyrelsen har i Riktlinje- respektive plan för styrelsens uppsikt i viss utsträckning reglerat hur styrelsens uppsikt ska genomföras och vilka underlag som ska ligga till grund för den årliga prövningen. Vi noterar dock att riktlinjen och planen inte säkerställer att de underlag som styrelsen efterfrågar är fullt samstämmiga med de underlag som bolagen formellt är bundna av i ägar Direktiv att överlämna till ägaren. Vidare framgår inte; a) när i tid den årliga prövningen ska ske, b) vad bolagens skriftliga information ska omfatta eller c) när informationen ska överlämnas. Styrelsen har i juni och september 2021 för arton av regionens bolag beslutat att pröva bolagens ändamål och verksamhet avseende år 2020. Vi kan inte bekräfta att detta beslut omfattar regionens samtliga bolag där årlig prövning bör ske. Styrelsens beslut innehåller ingen närmare motivering. Vidare bedömer vi att tidpunkten för prövningen framgent bör tidigareläggas och harmoniseras med tidplanen för fullmäktiges beslut om årsredovisning och ansvarsfrihet för övriga politiska organ. De dokumenterade underlag som legat till grund för styrelsens prövning varierar mellan bolagen och vi bedömer att underlagen i vissa fall varit bristfälliga. Styrelsen har, för tre bolag där styrelsen själv har bedömt att underlagen inte möjliggör prövning, beslutat att föreslå fullmäktige åtgärder, vilket är positivt.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi att:

- ▶ Regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden upprättar förslag till förtydligande av hur regionen ska styra och kontrollera sina bolag. Bland annat bör följande områden tydliggöras:
 - Vilket ansvar regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden har för ägarstyrningen av bolagen.
 - Ansvar och uppdrag för ägarstyrning på tjänstepersonnivå.
 - Hur ägarstyrningen ska genomföras i praktiken.
- ▶ Regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden säkerställer en aktiv ägarstyrning i sina dialoger med bolagen.
- ▶ Regionstyrelsen utvecklar formerna för sin förstärkta uppsiktsplikt. Bland annat bör underlagen inför styrelsens bedömning av om verksamheten i bolagen har genomförts i enlighet med kommunala ändamål och kommunala befogenheter utvecklas och tidpunkten för styrelsens bedömning tidigareläggas.

Skellefteå den 11 mars 2022

Linda Marklund
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Per Stålberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Susanna Huber
Verksamhetsrevisor

Bilaga 1; Sammanställning av ägarstyrning

Nedanstående sammanställning omfattar de bolag som ingår i regionens organisationsskiss över koncernen och där regionen har en ägarandel överstigande 16 %.

	Hantering i fullmäktige	Bolagsordning och ägardirektiv fastställd av bolagsstämma	Kommunala ändamålet och befogenheter i bolagsordning	Styrelseledamöter utsedda	Fullmäktiges rätt att ta ställning	Lekmannarevisor utsedd	Mål	Former för dialog	Former för återrapportering
Länstrafiken i Västerbotten AB (100 %)	Bolagsordning och ägardirektiv dåvarande förbundsfullmäktige 2018-03-28	Stämman fastställer ägardirektiv och bolagsordning 20180608, samt generellt ägardirektiv 20210609	Ändamål § 3 Befogenheter saknas	RF 20181127 Utser 9 ledamöter	Bolagsordning § 19	RF 20190226 § 27	Ägardir § 4: Vht-mål och ek. mål är RFs målstyrning och årsbudget	Nej	Regleras i ägardirektiv § 1 (förvaltningsberättelsens innehåll) och § 8 (informationsskyldighet)
Bussgodis i Norr AB (66%)	Bolagsordning och ägardirektiv RF 2020-02-05	Stämman fastställer bolagsordning och ägardirektiv 20200406. Generellt ägardirektiv inte antaget.	§ 4, 5	RF 20181127 Utser 3 ledamöter	Bolagsordning §14§	RF 20190226 § 27	Ägardirektiv § 3, 4, 9a Mål ska anges i vht-plan och årsbudget, mål ska vara mätbara	Bolagsordning § 8 nämner ägardialog men inte uttömmande	Regleras i ägardirektiv § 1 (förvaltningsberättelsens innehåll), § 8 (information och ägardialog) och § 9b (bolagsredovisning och budget)
Norrländsoperan AB (60%)	Ägardir och bolagsord RF 2021-06-22	Stämman har antagit bolagsordning, ägardirektiv (generellt och bolagsspecifikt).	§ 4	RF 20181127 Utser 5 ledamöter	Bolagsordning § 11	RF 20190226 § 27	Ägardir § 9: ekonomiska mål. Vht-mål ska finnas i vht-plan	Ägardir § 8: ägardialog hålls 2 ggr/år, ska omfatta styrning, ekonomi, vht och IK. Ägare kallar	Ffa i ägardir men till vis del även i bolagsordning: ÅR/DR/bolagsstyrningsrapport mm

Västerbottensteatern AB (60%)	Ägadir och bolags- ord RF 2021-06-22	Stämman antar ägardirektiv (bo- lagsspecifikt och generellt) samt bolagsordning 20210604	§ 4	RF 20181127 Utser 4 leda- möter	Bolags- ordning § 11	RF 20190226 § 27	Ägadir § 9: eko- nomiska mål. Vht-mål ska fin- nas i vht-plan	Ägadir § 8: ägardialog hålls 2 ggr/år, ska omfatta styrning, ekonomi, vht och IK.	Ägardirektiv § 2 reglerar vad bo- lagsstyrelsen skarapportera till ägarna för att dessa ska kunna fullgöra uppsikts- plikten
AC-Net Internservice AB (51 %)	Ägardirektiv RF 2021-04-27 Bolagsordning RF 2019-04-24	Stämman antar ägardirektiv (ge- nerellt och bo- lagsspecifikt) 20210506 Bolagsordning an- tagen 2020-05- 20.	§ 4, 5	RF 20181127 Utser 4 leda- möter	Bolags- ordning § 6	RF 20190226 § 27	Vht-mål finns i ägadir § 5	Ägadir § 8: viktiga frå- gor ska be- redas vid ägarsamråd och beslutas på stämman	Ägadir § 6 regle- rar rapportering till ägarna
AC-Net Externservice AB (51 %)	Ägardirektiv RF 2021-04-27 Bolagsordning RF 2019-04-24	Stämman antar ägardirektiv (ge- nerellt och bo- lagsspecifikt) 20210506 Bolagsordning an- tagen 2020-05- 20.	§ 4, 5	RF 20181127 Utser 4 leda- möter	Bolags- ordning § 6	RF 20190226 § 27	Vht-mål finns i ägadir § 5	Ägadir § 8: viktiga frå- gor ska be- redas vid ägarsamråd och beslutas på stämman	Ägadir § 6 regle- rar rapportering till ägarna
Skogs- och samemuseet i Lycksele AB (49 %)	Ägadir och bolags- ord RF 2021-06-22	Stämman godkän- ner bolagsordning och ägardirektiv 2021-11-11.	§ 4	RF 20181127 Utser 2 leda- möter	Bolags- ordning § 11	Utses av fullmäktige i Lycksele kommun	Ägadir § 9: eko- nomiska mål. Vht-mål ska fin- nas i vht-plan	Ägadir § 8 (ägardialog hålls 2 ggr/år, ska omfatta styrning, ekonomi, vht och IK. Ägare kallar	Ägardirektiv § 2 reglerar vad bo- lagsstyrelsen skarapportera till ägarna för att dessa ska kunna fullgöra uppsikts- plikten
Skelefteå museum AB (40 %)	Ägadir och bolags- ord RF 2021-06-22	Stämman godkän- ner bolagsordning och ägardirektiv 2021-09-15	§ 4	RF 20181127 Utser 3 leda- möter	Bolags- ordning § 11	Utses av fullmäktige i Skelefteå kommun	Ägadir § 9: eko- nomiska mål. Vht-mål ska fin- nas i vht-plan	Ägadir § 8 (ägardialog hålls 2 ggr/år, ska omfatta styrning, ekonomi, vht och IK. Ägare kallar	Ägardirektiv § 2 reglerar vad bo- lagsstyrelsen skarapportera till ägarna för att dessa ska kunna fullgöra uppsikts- plikten

Västerbottens museum AB (40 %)	Ägardir och bolagsord RF 2021-06-22	Stämman godkänner bolagsordning och ägardirektiv 2021-11-11.	§ 4	RF 20181127 Utser 3 ledamöter	Bolagsordning § 11	Utses av fullmäktige i Umeå kommun	Ägardir § 9: ekonomiska mål. Vht-mål ska finnas i vht-plan	Ägardir § 8 (ägardialog hålls 2 ggr/år, ska omfatta styrning, ekonomi, vht och IK. Ägare kallar	Ägardirektiv § 2 reglerar vad bolagsstyrelsen skarapportera till ägarna för att dessa ska kunna fullgöra uppsiktsplikten
Science Park i Umeå AB (40 %)	Bolagsordning dåvarande landstingsfullmäktige 2016-06-21. Ägardirektiv saknas.	BO antogs 2016-11-23 av stämman. Aktuellt ägardirektiv saknas	§ 4	RF 20190424 2 ledamöter utses för mandatperioden	Bolagsordning § 5 och ägardirektiv § 5	Utses av fullmäktige i Umeå kommun. Detta i enlighet med fullmäktigebeslut 20181009 men i strid med bolagsordning	Ägardir § 10-11	Ägardir § 8: bolaget ska initiera möte vid behov	Regleras i olika paragrafer i ägardirektiv (§ 8, 9, 14, 15, 18)
Norrbottenabanan AB (28,5 %)	Ägardirektiv och bolagsordning RF 2019-04-24	Stämman antar bolagsordning och ägardirektiv 2019-06-27	Ändamål § 3 Befogenheter saknas	RF 20181127 Utser 1 ledamot	Bolagsordning § 4	RF 20190226 § 27	Angivna mål är snarare vht-inriktning och finansprincip.	Äktieägaravtal § 4: frekvens och innehåll regleras	Nej
Norrtåg AB (25%)	Bolagsordning behandlad av dåvarande förbundsfullmäktige juni 2012 samt dåvarande landstingsfullmäktige november 2013. Ägardirektiv?	Stämman fastställer bolagsordning och ägardirektiv 20170609	Ändamål § 3 Befogenheter saknas	RF 20181127 Utser 2 ledamöter	Bolagsord § 5	RF 20190226 § 27	Nej, anges i bolagsord § 5 att mål ska fastställas av parterna (vht o ek)	Ägardirektiv reglerar frekvens och närvarande vid ägarråd. Syfte är att "lämna info om vht".	Regleras i ägardirektiv (informationskrav, förvaltningsberättelse, samråd mm)
Almi Företagspartner Nord AB (24,5 %)	Bolagsordning behandlad av dåva-	Ägarav på stämman		RF 20181127 Utser 2 ledamöter		RF 20190226 § 27	Finns i bilaga t		

Vi har bara ett utkast till ägaravisning, men spårade ändringar och färgmarkeringar.	rande förbundsfullmäktige november 2017. Ägaravisning RF 2020-11-24	20210422. Bolagsordning 2018-04-17					ägaravisning		
Umeå Biotech Incubator AB (16 %)	Ägardirektiv och bolagsordning RF 2020-11-2	Stämman fastställer bolagsordning och ägardirektiv 2020-11-26	Nej.	RF 20201124 utser 1 ledamot	Oreglerat	Oreglerat	Ägardir § 4: endast ek mål (eg finansieringsprinciper)	Ägardir § 5: frekvens och innehåll regleras	Regleras i ägardirektiv § 3 (förvaltningsberättelsen), § 5 (information och ägardialog) och § 6 (budget och verksamhetsplan)
Uminova Innovation AB (16 %)	Ej verifierat om fullmäktige fastställt dokumenten	Bolagsordning fastställd av stämma 2003 Ägardirektiv saknas	Nej	RF 20210424 2 ledamöter utses för mandatperioden	Oreglerat	Oreglerat	Oreglerat	Oreglerat	Oreglerat